

Ellen Rogin
&
Lisa Kueng

IMAGINEA PROSPERITĂȚII

*Decizii financiare inteligente
pentru a-ți transforma viziunea în realitate*

Traducere din limba engleză de
Cristina Stan

 ACT și Politon

2019

CUPRINS

INFORMARE IMPORTANTĂ	7
Introducere	9
Capitolul 1	
Pasul întâi: Creează-ți viziunea personală	21
Capitolul 2	
Pasul doi: Preia controlul situației tale financiare	59
Capitolul 3	
Pasul trei: Creează un plan de câștiguri	93
Capitolul 4	
Pasul patru: Transformă planul în realitate	133
Capitolul 5	
Pasul cinci: Mărește-ți coeficientul de fericire pe plan financiar	183
Capitolul 6	
Pasul șase: Consolidează-ți situația financiară	215
Capitolul 7	
Pasul șapte: Construiește o viață întreagă de prosperitate	267
Mulțumiri	297
Note	303

INFORMARE IMPORTANTĂ

Informațiile cuprinse în această carte nu ar trebui interpretate ca sfaturi personalizate de investiții și nu ar trebui considerate drept o solicitare de a cumpăra sau de a vinde vreun titlu de valoare sau de a te implica într-o anumită strategie de investiții.

Opiniile exprimate în această carte aparțin exclusiv autoarelor și nu există vreo garanție că viziunile și opiniile exprimate aici vor avea succes. Nicio investiție sau strategie de planificare financiară nu poate asigura succesul sau nu poate oferi protecție împotriva pierderilor de pe piețele aflate în scădere. Strategii-le și conceptele formulate în această carte au doar scopuri educaționale și ilustrative și nu sunt menite să ofere sfaturi financiare, legale sau fiscale. Cititorii sunt încurajați să apeleze la servicii profesioniste de consiliere privind situația lor unică.

Poveștile împărtășite în această carte sunt bazate pe situații reale. Totuși, numele au fost schimbate pentru a proteja identitatea persoanelor și e posibil ca faptele să fi fost modificate pentru a ilustra mai bine mesajul specific ce este transmis.

Introducere

Ce înseamnă pentru tine prosperitatea? Închide ochii pentru o clipă și gândește-te la lucrurile care îți vin în minte.

Noi am condus sute de workshopuri cu tema „Imaginea Prosperității” de la un capăt la altul al țării pe baza ideilor din această carte, iar asta este întotdeauna prima întrebare pe care le-o adresăm participanților noștri. Este una fascinantă pentru că duce la o întreagă gamă de răspunsuri. Unii oameni spun imediat că, pentru ei, prosperitatea înseamnă siguranță sau liniște. Pentru unii înseamnă să aibă timp să facă acele lucruri care le oferă cele mai mari satisfacții. Unii o asociază cu banii sau cu capacitatea de a cumpăra orice își doresc. Iar alții o asociază cu ceva foarte specific și aparent lipsit de orice legătură, precum „oceanul”.

Dicționarul Merriam-Webster definește prosperitatea drept „starea în care cineva are succes sau e prosper; în special: bunăstare economică”. Deci e un cuvânt care se referă la bani, dar trimite și la alte aspecte ale vieții. Și e adevărat. Răspunsurile pe care le auzim atunci când întrebăm: „Ce înseamnă prosperitatea pentru tine?” se încadrează în ambele categorii – unele se referă la bani și altele la viață. Iar nouă asta ne place la nebunie! Desigur, banii tăi sunt importanți, dar hai să fim sinceri: banii n-au niciun rost dacă nu pot fi asociați cu celelalte aspecte ale vieții tale. Cui îi pasă care sunt sumele totale din bilanțurile tale sau din contul tău bancar dacă nu le poți folosi pentru a

construi viața pe care ți-o dorești? La ce bun să ai o strategie genială de investiție dacă te îngrijorezi mereu în legătură cu faptul că ai putea pierde bani, dacă te cerți constant cu partenerul din cauza banilor sau vii acasă și-ți lovești câinele în zilele când scade piața?

Ce-ar fi dacă te-ai simți optimist, liniștit și prosper?

Celor mai mulți oameni li se pare logic că banii și viața noastră sunt legate în mod inextricabil, dar ironia este că asta nu-i face neapărat să fie conștienți de faptul că banii lor sunt un instrument incitant, care le poate schimba viața. Cel mai adesea, întâlnim oameni care văd banii ca pe ceva închis într-un siloz – izolați într-o zonă specială pe care o consideră o parte necesară, dar separată a vieții lor. Ei tratează banii din siloz în multe feluri – uneori acei bani sunt o sursă de durere pentru că nu sunt suficienți, iar alteori sunt o sursă de durere pentru că sunt prea mulți. Unii oameni se tem să-i piardă, alții abia așteaptă să-i cheltuiască și așa mai departe. Indiferent de amănuntele specifice, majoritatea oamenilor tind să considere că silozurile lor sunt ceva ce trebuie gestionat, dar care nu este legat în mod intuitiv de restul vieții lor.

Dar dacă ne schimbăm felul în care privim banii? Nu ca pe un proiect ce trebuie gestionat sau ca pe un obstacol ce trebuie depășit – și cu siguranță nu ca pe un mijloc care ne ajută „să obținem mai multe chestii” sau să adăugăm bunuri unei colecții de posesiuni. În schimb, ce s-ar întâmpla dacă am începe cu toții să considerăm banii un instrument incredibil? O modalitate prin care să ne apropiem mai mult cu fiecare zi de cea mai extraordinară viață pe care o putem avea și un instrument pe care-l putem folosi ca să-i ajutăm și pe alții să facă același lucru? Pe noi, conștientizarea

acestei posibilități ne umple de entuziasm și ne inspiră. Așa că am scris această carte ca să te ajutăm să-ți definești versiunea personală a adevăratei prosperități și să-ți împărtășim idei și instrucțiuni despre decizii financiare inteligente pe care le poți lua pentru a transforma acea viziune în realitate.

Pe măsură ce începi să citești, probabil că va fi destul de clar că această carte a fost scrisă special pentru femei. Totuși, așa cum sperăm că bărbații vor citi articole din reviste despre „Cum să menții pasiunea într-o relație”, „Cum să organizezi o seară perfectă de vară” sau chiar „Un abdomen perfect plat în paisprezece zile”, sperăm că vor citi și asta. Deși conceptele sunt neutre ca gen și se aplică tuturor, noi ne-am adresat în special femeilor. Am făcut asta deoarece atunci când ne uităm în jur, vedem cum femeile din toate colțurile lumii devin din ce în ce mai puternice pe plan financiar. La nivel global, femeile gestionează achiziții de 20 de trilioane de dolari.¹ Ele controlează peste jumătate din averea Statelor Unite.² Femeile obțin mai multe diplome de licență și de master decât bărbații. Ele reprezintă peste jumătate din forța de muncă a SUA. Fiind noi înșine femei care și-au construit o carieră în industria serviciilor financiare, am vrut să profităm de acest elan și să creăm o carte care, sperăm noi, le va inspira pe femei să-și creeze propria prosperitate personală, să-și folosească banii ca o forță pentru bine în lume și să schimbe fața domeniului financiar. Asta reprezintă pentru *noi* adevărata prosperitate.

Unul dintre primii pași în această viziune „Kumbaya”^{*} a femeilor care se luptă să facă lumea mai bună este să fii un adevărat expert când vine vorba de gestionarea finanțelor personale. Nu poți avea o grădină înfloritoare fără să pregătești mai întâi solul și fără să plantezi semințe bune. Îți vom oferi idei despre cum să te folosești de claritate, sens și efort pentru a crea viața pe care o dorești și pentru a lua deciziile financiare care să te ajute să ajungi acolo. Avem un avertisment, totuși: dacă tu cauți un ghid complet de referință pentru gestionarea banilor, ai ales cartea greșită. Sigur că analiza meticuloasă ocupă un loc important în planificarea financiară, dar noi credem că e mai bine să fie lăsată în seama contabililor și „tocilarilor” din domeniul finanțelor. În același mod în care ai putea să-ți îmbunătățești nivelul de colesterol fără să citești cincizeci de pagini despre molecule organice și lipide, noi credem că este posibil să preiei controlul banilor tăi fără să adormi chiar și după a treia cană de cafea. Și, dacă tot suntem la acest subiect, credem și că îți poți găsi motivația și că îți poți îmbunătăți viața financiară fără să te simți vinovată că nu te-ai descurcat mai bine în acest sens în trecut, fără să te simți rușinată în legătură cu obiceiurile tale de economisire sau îngrijorată că ești un om rău pentru că luna trecută ți-ai cheltuit banii pe o vacanță. Resursele tale financiare sunt combustibilul care îți permite să-ți pui viața în mișcare și noi ne

* „Kumbaya” sau „Kum ba yah” („Come by here” – Vino aici), este un cântec spiritual în limba creolă Gullah al oamenilor de culoare din Sudul Americii înregistrat pentru prima oară, se presupune, în 1926. În anii ‘50 a devenit un cântec foarte popular pentru focurile de tabără. Inițial, cântecul era un simplu apel la Dumnezeu pentru ajutorarea celor aflați la greu. (n.red.)

Capitolul 1

Pasul întâi: Creează-ți viziunea personală

Ți-ai imaginat vreodată ce ai face dacă ai câștiga un premiu de 100 de milioane de dolari? Indiferent că ar fi vorba despre un câștig la loto sau la automatele din Vegas ori o moștenire de la o mătușă înstrăinată, ce-ai face cu această avere neașteptată? Poate că nu te gândești că într-o zi vei primi o mulțime de bani, dar visezi la afacerea pe care ți-ar plăcea să o începi, sau la o casă frumoasă pe plajă, sau doar să ai mai mult timp să practici yoga.

Cele mai multe dintre noi au fost învățate că visatul cu ochii deschiși este o pierdere de timp mare de tot. Dar oare chiar așa stau lucrurile? Să-ți imaginezi în mod intenționat anumite lucruri chiar ar putea să fie baza unei strategii financiare bune? Am văzut în nenumărate rânduri dovezi că o viziune financiară personală clară a punctului spre care vrei să te îndrepti este un element esențial atunci când vrei să îți atingi obiectivele financiare.

Acum opt ani, prietena lui Ellen, Sue, i-a spus: „Nu sunt fericită cu cariera mea și vreau să mă pot pensiona când ajung la cincizeci și opt de ani.” La vremea aceea, Sue avea cincizeci și patru de ani, iar cu capitalul de care dispunea

n-ar fi putut supraviețui nici măcar cinci ani după pensionare. Sue voia să știe ce-ar trebui să facă pentru a-și atinge acel obiectiv. Având în vedere că este genul de persoană care are încredere în beneficiile unei perspective ample, deși nu avea nici cea mai vagă idee cum ar putea prietena ei să atingă acest obiectiv, Ellen a ajutat-o să facă calculele necesare pentru a stabili care erau nevoile ei. Au ajuns la o sumă care părea greu de obținut până și pentru cele mai optimiste dintre noi. Sue trebuia să economisească peste 320 000 de dolari pe an în următorii patru ani pentru a se putea pensiona după aceea și pentru a-și menține standardul de trai. Era ceva imposibil având în vedere salariul ei actual, dar Sue își stabilise clar obiectivul și-și dorea să se bucure cât mai curând de pensionare. La finalul discuției, Sue a plecat să vadă ce putea face, iar Ellen i-a urât succes, dar nu prea își dădea seama cum s-ar putea întâmpla asta.

Apoi, a avut loc o serie de evenimente interesante. În primul rând, Sue a primit o mică creștere de salariu nu suficient pentru a-și transforma planul în realitate, dar cu siguranță îndeajuns pentru a se îndrepta în direcția potrivită. Pe urmă, au avut loc două evenimente, unul foarte trist, și altul cât se poate de fericit. Mai întâi, mama ei a murit pe neașteptate. Sue nu se bazase pe o moștenire mare și cu siguranță nu făcuse parte din planul ei, dar a primit una. La scurt timp după moartea mamei ei, a întâlnit un tip grozav cu care s-a căsătorit în anul următor. (Să fie oare adevărat că asta se întâmplă întotdeauna tocmai atunci când nu căutăm?)

Ambele evenimente au avut un impact uriaș asupra situației financiare a lui Sue. În următorii cinci ani, ea s-a aflat în poziția de a putea renunța la locul de muncă, ceea

ce a și făcut. Totuși, spre marea ei surpriză, nu și-a părăsit jobul pentru a se pensiona. Siguranța financiară pe care o descoperise i-a dat curajul de a se dezvolta; în acel moment, ar fi putut să-și atingă obiectivul de a se retrage din câmpul muncii și de a se pensiona dacă dorea, dar în schimb, a găsit un job care o făcea mult mai fericită.

Când Sue și-a stabilit viziunea inițială de a-și schimba viața pentru a fi mai fericită, ea nu avea cum să știe că urma să o facă în felul acesta, dar a avut încredere în procesul creării unei imagini clare a satisfacției sporite în viață și și-a pus încrederea în el. Și în cele din urmă, a dat roade.

Când vine vorba de planificare financiară, așa cum e de așteptat, majoritatea oamenilor se concentrează pe principiile fundamentale – o strategie de economisire și de investiții, planificarea taxelor, reducerea datoriilor și lucruri asemănătoare. Dar cum rămâne cu o viziune financiară personală? Inițial, asta ar putea suna aproape la fel de necesar pentru succesul financiar cum e o umbrelă de cocktail pentru un Mai Tai*. Nu e ceva despre care ai putea citi în Wall Street Journal sau măcar ceva despre care vorbește un consultant financiar obișnuit. Și totuși asta îți poate transforma banii și viața. Crearea unei viziuni financiare tangibile pe hârtie – asta numim noi o „Imagine a Prosperității” – este una din cele mai inteligente mișcări financiare pe care le poți face și una care celor mai mulți oameni le scapă. Plus că este cât se poate de distractiv!

* Cocktail alcoolice inventat la un restaurant în stil polinezian din Oakland, California, în 1944. (n.tr.)

Ce este Imaginea Prosperității?

În primul rând, să o definim. Imaginea Prosperității este o reprezentare vizuală a ceea ce vrei tu de la viața ta, acum și pe viitor. Este o colecție de imagini, creată de tine, care reprezintă modul în care vrei să arate viața ta și felul în care vrei să te simți. Este menită să fie o imagine onirică, dar și o hartă a drumului – o vizualizare simplă care-ți arată în ce direcție vrei cu adevărat să te îndrepti și ce impact ar putea avea acest lucru asupra finanțelor tale. Și, ca bonus, o poți crea în doar cincisprezece minute.

Ai citit vreodată *Micul Prinț* de Antoine de Saint-Exupéry? Multă lume citește cartea asta în liceu, în special pentru ora de franceză. Este înșelător de simplă, dar conține o mulțime de idei deosebit de profunde. În ea, Micul Prinț face următoarea observație¹: „Adulții iubesc cifrele. Când le spui că ți-ai făcut un prieten nou, ei nu-ți pun niciodată întrebări despre chestiuni esențiale. Nu-ți spun niciodată: «Cum e vocea lui? Ce jocuri îi plac cel mai mult? Colecționează fluturi?» În schimb, întreabă: «Câți ani are? Câți frați are? Ce greutate are? Câți bani câștigă tatăl lui?» Doar din cifrele astea cred ei că află ceva despre el.”

Hai să fim sinceri. Având în vedere că suntem adulți și trăim într-o societate ocupată, solicitantă, extrem de materialistă, suntem acaparați cu ușurință de „cifre”, în locul a ceea ce Micul Prinț numește „chestiuni esențiale”, în special când vine vorba de planificare financiară. Să luăm ca exemplu planificarea pentru facultate. Noi, Ellen și Lisa, avem patru copii și copii vitregi care merg deja la facultate sau care vor merge în curând la facultate. Dacă subiectul plecării la facultate se ivește la un dineu oarecare, cele mai întâlnite reacții variază de la o combinație de gesturi de uimire/

aprobări din cap atotștiutoare până la încheștarea diferitelor părți ale corpului și la o critică în forță a creșterii exagrate a taxelor de facultate, a competiției de a intra la școli bune și la faptul că, pe deasupra, poate fi dificil ca noii absolvenți să găsească un job pe piața locurilor de muncă. Desigur, toate aceste observații sunt adevărate. Și este important – de fapt, este crucial – să planifici aceste tipuri de chestiuni practice. Dar sunt ele „esențiale” în modul la care face referire Micul Prinț? Probabil că nu.

Totuși, hai să fim sinceri. Majoritatea dintre noi nu suntem dispuse să purtăm o discuție de tipul Micul Prinț la o cină obișnuită. Nu sunt șanse să medităm la ce vor descoperi studenții despre ei înșiși și despre lume în timp ce studiază științele umane, istoria artei, fizica sau alte materii despre existența cărora este posibil să nici nu fie conștienți când sunt admiși la școală. Puține dintre noi vorbesc despre faptul că, în timpul facultății, s-ar putea ca studenții să cunoască oameni cu care vor rămâne prieteni pe viață, și care vor avea un impact profund asupra dezvoltării lor. Sau că ar putea fi suficient de norocoși să studieze în străinătate și să cunoască culturi și moduri de viață cu totul noi. De ce? Pentru că suntem adulți și suntem condiționați să vorbim în primul rând despre „cifre”. „Chestiunile esențiale” – lucrurile care dau semnificație facultății (sau oricărui lucru care se află pe radarul tău), care îți aduc bucurie și te fac să te trezești dimineața plin de entuziasm – sunt adesea abandonate pe un loc secund pe măsură ce înaintăm în viață. Dacă nu le verificăm, s-ar putea ca nici măcar să nu ne gândim la ele. Acesta este primul motiv solid pentru care noi credem că este atât de importantă propria Imagine personală a Prosperității: te ajută să te concentrezi asupra „chestiunilor esențiale” din viața ta. Pentru a-l